

Шафіна В.О.

учениця 10 класу,

Науковий керівник: Грицай Л.В.

заступник директора з навчально-виховної роботи,

учитель української мови і літератури,

Великописарівська спеціалізована школа I-III ступенів

імені І.М. Середи

Великописарівської селищної ради Сумської області

ПОЕЗІЯ ДМИТРА ОРИШКЕВИЧА ЯК ЛІТЕРАТУРНА ОСНОВА СУЧАСНОЇ МОЛОДІЖНОЇ ПІСЕННОЇ ТВОРЧОСТІ

Пісенна лірика – це синтез віршів і музики, нероздільне поєднання древнього слова й мелодії, ритму. Поезія, що співається, є відкритою творчістю для людей, що є надзвичайно актуальним для сьогодення. Від того, що нестиметься до свідомості людства, який вплив отримуватиме воно, залежить майбутнє планети. Про вагомість цього явища свідчить той факт, що в галузі літератури 2017 року Нобелівську премію присвоїли Бобу Ділану за його пісенні тексти.

Актуальність даної роботи обумовлена тим, що лірика Дмитра Оришкевича є актуальним літературним матеріалом для створення пісень. Крім того, поєднання сучасної поезії «І буде дощ і будуть хмари» з традиційним музичним інструментом, а саме бандурою, не тільки народжує більш цінну для слухацької аудиторії пісню, яка залежить від постійного творчого пошуку авторів, що керуються естетичними потребами певної історичної доби, але є й загальносвітовою мистецькою тенденцією останніх років, яка ще не була реалізована.

Об'єкт дослідження: сучасна пісенна література.

Предмет дослідження: поезія Дмитра Оришкевича «І буде дощ і будуть хмари» як літературний матеріал для пісні.

Мета дослідження: виявити, науково обґрунтувати пісенний зміст і характер поезії Дмитра Оришкевича.

Методи дослідження: герменевтичний; експериментально-мистецький.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що предметно поетично-пісенну творчість Дмитра Оришкевича ніхто не вивчав, а його поезію «І буде дощ і будуть хмари» буде поєднано з традиційним музичним інструментом – бандурою.

Практичне значення роботи полягає в можливості використання її матеріалів як репертуарного матеріалу, збереження традицій народно-інструментального виконання, популяризації творчості «поета без пунктуації».

Художня література – це вид мистецтва, який одночасно можна вважати довідником життєвого досвіду, який формує світогляд, соціальну активність, дає історичні знання, впливає на морально-естетичне самовдосконалення, живить свідомість – складає характер особистості, але найголовніше допомагає зрозуміти зв'язок епох, задуматись над долею людства й відповідально ставитися до майбутнього.

З огляду на вказане, особливу цінність становлять твори тих митців слова, що поставлені на музику, яка є одним з ефективних способів впливу на почуття та емоції. Поезії-пісні сприяють формуванню морально-етичних та естетичних цінностей, художнього смаку, розвивають музичну, образну пам'ять, викликають інтерес до прекрасного. Враховуючи загальну тенденцію музичної творчості до пошуків нового звуку, нових тембрових утворень, з'являються нові імена. Так з'явилося відоме ім'я поета Дмитра Оришкевича – поета, про якого дізнаємося завдяки Instagram під нікнеймом (@dmitropoet). Зараз на його сторінці 76 тисяч підписників. Кожен опублікований ним вірш збирає понад по 15 тисяч лайків. Варто зазначити, що далеко не кожному вдається досягнути таких результатів.

Феномен поета Дмитра Оришкевича полягає в тому, що він поет без пунктуації, розділові знаки його віршів «вийшли з чату». Перший свій вірш Дмитро написав у 2009 році, але серйозно взявся за цю справу лише наприкінці 2018. Саме в цей період й прийшла ідея створити сторінку в Instagram та публікувати вірші там: «2018 рік, вересень, я сидів в офісі на своєму робочому місці й мене осяйнула «геніальна ідея» – створити сторінку й викласти вірш в Instagram.

Виклав, отримав перший лайк, потім комент і понеслося...», – розповідає Дмитро [9]. Створити сторінку з віршами автор не планував – це був миттєвий потяг. Була перша аудиторія й перші фоловери. Сам автор спочатку мав взаємних підписників, отримував запрошення в директ. Поступово творчість автора була розрекламована. Дмитро розповів, що живе за принципом «та забий, вони все одно колись відпишуться», але читачів все збільшується та збільшується [9]. Адже Дмитра цінують за його простоту, справжність та щирість. Запитуючи про те, ким є Дмитро Оришкевич поза Instagram, ми отримали від нього таку відповідь: «Люблячий чоловік, син, кум і т.д., а також бухгалтер з десятирічним стажем, але зараз безробітний. Лисий бородач зі своїми «тараканами» та проблемами – звичайна людина» [9].

Дмитра Оришкевича називають поетом без пунктуації. У віршах Дмитра відсутні практично будь-які знаки пунктуації. Вони не просто так «вийшли з чату» творчості Оришкевича. Сам автор пояснює це так: «Тут все просто: нема розділових – менше помилок. Ідея не нова, не мною придумана, але вона дуже спростила мені життя» [9]. Крім того, у школі Дмитро любив математику більше, ніж філологічні предмети, тому тема з розділовими знаками зрозуміла. Щодо питання натхнення і того, чим надихається Дмитро Оришкевич, то це працює так: він пише вірші тоді, коли пишеться. «Іноді це «коли» вимагає зусиль, а інколи рядки самі ллються, як вода» [9].

Поет має сторінки з поезіями в Instagram, дві відомі власні збірки: «Перша збірка» та «Рими та вірші». У жовтні 2021 року вийшла третя збірка поезій «#dmitropoet», про яку сам автора відгукувався так: «Збірка добавить осінньої меланхолії. Я навіть замовив цупкіший папір у внутрішньому блоці, щоб не так розмокав від сліз (про папір не жарт). ... вона зроблена так як бажав я, а не так щоб було дешевше. То книга для нащадків. Узагалі #dmitropoet та instagram це більше як комерційна ідея та нелегка праця, ніж література і спонтанний порив натхнення. Тексти до мене не приходили з космосу, більшість була написана заради розвитку сторінки. Але всі вони щирі і у всіх я вклав душу. Наприклад, якщо про кохання то це про мої реальні почуття, а не вигадки якісь. До того ж у збірках набагато більше віршів, ніж на сторінці dmitropoet в Instagram» [1].

Творчість поета привертає увагу молодих музикантів. Нове ім'я в поезії допомагає зреалізуватися новому імені в музиці, зокрема пісенному жанрі. Так, митецем olli_cher на сторінці соціальної мережі Instagram покладено вірш @dmitroet на музику. Виконання набрало понад 1 853 переглядів [7]. Перше львівське радіо у новорічну ніч 2020 року з метою експериментування у рубриці «Фінальна #поезія_під_біт» зазвучали одразу два вірші від @dmitroet [5]. Поки лише чотири поезії стали піснями, але, говорячи про феномен поета Дмитра Оришкевича, не можна не погодитися з позицією інтернет-журналу «Думай» про медіа, про інсайдерів, інфлюенсерів та новий спосіб життя, основною метою діяльності якого є бажання, щоб українці стали найактивнішою, креативною, задоволеною життям і успішною нацією у світі. Для цього вони підтримують їх на цьому шляху: надихають вдалими прикладами, застерігають від помилок, підказують нові дороги й допомагають здобувати наступний рівень у розвитку. Редакція журналу пише: «Дмитро Оришкевич пише настільки круто, що не закохатися в його творчість з перших рядків неможливо. Вірші Дмитра – це баланс ванільності та «реальної реальності» відносин, життя, любові. Мурашками пробиратиме точно [3].

Як бачимо, грані таланту поета по-своєму розкриваються в пісенній творчості. Щоб пісенний вірш запам'ятався, у ньому має бути принада, яка залишиться в пам'яті слухачів. Вона пов'язана з оригінальністю. З огляду на це, цінним літературним матеріалом є вірші Дмитра Оришкевича не тільки в тому, що він пише вірші без пунктуації, але й те, що сучасну поезію покладено на музику. Крім того, якщо говорити про пошуки нового звуку, нових тембрових утворень, то можна з упевненістю стверджувати, що ім'я Дмитра Оришкевича, його лірика є актуальним матеріалом для появи сучасної пісенної творчості у покладенні її на музику в супроводі національного інструмента – бандури, яка у свою чергу модернізує для молодих слухачів репертуар, а поезію наближає до розуміння молодим і старшим поколінням. При цьому ми зберігаємо найпотрібніші настрої та енергійні переживання лірики й музики в одній композиції. А найбільше – це розумно й тонко поєднати наше традиційне із сучасним, зрозумілим і цікавим для молоді.

Список використаних джерел:

1. #dmitropoet нова збірка та плани на майбутнє.
URL: <https://dumay.pro/news/tpost/gjcdc9iap1-dmitropoet-nova-zbrka-ta-plani-na-maibut>
2. «Коронація слова» назвала переможців у номінації «Пісенна лірика».
URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3162314-koronacia-slova-nazvala-peremozcv-u-nominacii-pisenna-lirika.html>
3. Insta герой #8: поет без пунктуації Дмитро Оришкевич.
URL: <https://dumay.pro/people/tpost/rvvxjs8dup-insta-geroi-8-poet-bez-punktuats-dmitro>
4. Радіо ПЕРШЕ. URL: <https://www.facebook.com/watch/?v=1277504199295895>
5. Теорія первісного синкретизму О.М. Веселовського як виявлення першоджерел всієї світової літератури. URL: <https://studfile.net/preview/7158029/page:19/>
6. Ткач А.В., Чифурко І.С. Музичний світ поетичного слова.
URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-kursiv-za-viborom-fakultativiv>
7. Olli_Cher Світлини й відео в Instagram. URL: <https://www.instagram.com/p/CQoW2EDBHgO/>
8. Українська пісенна культура. URL: https://osvita.ua/vnz/reports/ukr_lit/16334/
9. Феномен поета Дмитра Оришкевича. URL: <https://dumay.pro/people/fenomen-poeta-dmitra-orishkevicha-dmitropoet>